Kamerlingh Onnes

Schooljaar 2025 – 2026

162ste schooljaar

Examenreglement PTA

VMBO-tl

Inhoudsopgave

0.1 Toelichting vooraf 5
0.2 Voorwoord 6
1. Examenreglement vmbo, havo, vwo 7
1.1 Besluit 7
1.2 Begripsbepalingen 7
1.3 Onregelmatigheden 8
1.4 Samenstelling commissie van beroep 9
1.5 Examensecretaris 9
1.6 Examencommissie 10
1.7 Geheimhouding 10
1.8 Proeven 10
1.9 Inrichting en tijdstippen schoolexamen 10
1.10 Schoolexamen rekenen 11
1.11 Afwijkende wijze van examineren 11
1.12 Bewaren 12
1.13 Vaststelling van de cijfers 12
1.14 De gang van zaken tijdens het centraal schriftelijk examen 13
1.15 Afwezigheid 14
1.16 Gebruik hulpmiddelen 14
1.17 Beoordelingen 14
1.18 Centraal examen in een eerder leerjaar 15
1.19 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen 15
1.20 Verhindering schoolexamen 16
1.21 Herkansing schoolexamen 16
1.22 Herexamenregeling schoolexamen maatschappijleer vmbo 17
1.23 Herkansing centraal examen 17
1.24 Programma van toetsing en afsluiting 17
1.25 Ondertekening diploma 18
1.26 Examendossier 18
1.27 Slotbepaling 18
1.28 Inwerkingtreding 18
1.29 Citeerartikel 18
1.30 Inzage 18
2. Programma van Toetsing en Afsluiting → huisregels Kamerlingh Onnes 19

2.1 Verhindering bij een schoolexamenonderdeel 19
2.2 Regeling van het schoolexamen 19
2.3 Beoordeling van de schoolexamenonderdelen 20
2.4 Onregelmatigheid 20
2.5 Bezwarencommissie examens 20
2.6 Bezwaar tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel 21
2.7 Examencommissie 22
2.8 Bewaring 22
2.9 Herkansen schoolexamen vmbo-tl 3 23
2.10 Herkansen en inhalen schoolexamen vmbo-tl 4 24
2.11 Herexamen schoolexamen vmbo-tl 4 25
2.12 Mededeling beoordeling schoolexamen 25
2.13 Faciliteiten 25
2.14 Maatwerk 26
2.15 Regeling doubleurs 27
3. Programma van Toetsing en Afsluiting → vakken 28
3.1 Afspraken PTA 28
3.2 Regeling van de afzonderlijke vakken 29
4. Vak PTA's VMBO-tl 3 30
5. Vak PTA's VMBO-tl 4 39
6. Toegestane hulpmiddelen bij het centraal examen vmbo-tl 4 49
7. Data van het centraal examen vmbo-tl 2026 49

0.1 Toelichting vooraf

De gehele examenregeling bestaat uit:

a. het door de minister vastgestelde *Eindexamenbesluit VO* (vmbo-havo-vwo);
b. het door het bevoegd gezag vastgestelde *Examenreglement* (een algemeen gedeelte waarin regels staan voor het schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE);
c. het jaarlijks door het bevoegd gezag vastgestelde *Programma van Toetsing en Afsluiting* (PTA) met daarin ook de praktische (huis)regels en protocollen die gelden als aanvullende regeling voor de examens.

Op voorstel van de examencommissies van de VO-scholen van Openbaar Onderwijs Groningen is ingevolge artikel 10 sub b Wms dit examenreglement na instemming door de GMR-VO op 18 juni 2025 vastgesteld door het college van bestuur op 2 september 2025.
Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is vastgesteld door het bevoegd gezag met instemming van de medezeggenschapsraad Kamerlingh Onnes op 2 juli 2025.

Het examenreglement en het PTA staan vanaf 1 oktober 2025 op de website www.kamerlinghonnes.nl en op Somtoday.

Het examenreglement *vormt de verbinding* tussen wet- en regelgeving en overheidsvoorschriften enerzijds en de schoolinterne regelgeving anderzijds. Het is als zelfstandig document leesbaar, maar in geval van onduidelijkheid of waar het leidt tot interpretaties strijdig met de betreffende wet- en regelgeving, zijn de teksten van de overheidsvoorschriften bepalend. In alle gevallen waarin noch de Wet, noch het Eindexamenbesluit, noch dit Examenreglement voorziet, beslist het College van Bestuur.

Alle leerlingen in de bovenbouw wordt een examenreglement en het toepasselijk PTA (programma van toetsing en afsluiting) digitaal ter beschikking gesteld. Het Eindexamenbesluit zelf ligt voor leerlingen en ouders ter inzage op school bij de examensecretaris. Dit is eveneens te raadplegen via Wet voortgezet onderwijs 2020 en Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Vanwege de leesbaarheid is in dit reglement gekozen voor de mannelijke aanduiding. Overal waar hij/hem staat, kan ook zij/haar gelezen worden. Voor directeur kan ook rector gelezen worden in dit reglement.

0.2 Voorwoord

Beste kandidaat,

Voor je ligt het *Examenreglement en het PTA* voor het vmbo, havo en vwo.

Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).

In dit document vind je het examenreglement dat de vo-scholen binnen Openbaar Onderwijs Groningen hanteren bij het afnemen van het eindexamen. Dit examenreglement is een erg belangrijk stuk. Het geeft aan welke rechten en plichten de school kent en welke jij als examenkandidaat hebt. Met sommige beschreven situaties kun je onverwacht te maken krijgen. Het zou vervelend zijn als blijkt dat je de betreffende regelingen niet kent. Lees deze tekst dus goed door.

Naast het examenreglement vind je in dit document ook nog een ander stuk, namelijk het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). In het PTA vind je een overzicht van de eisen die voor het schoolexamen bij de verschillende vakken aan je gesteld worden. In dat programma kun je o.a. lezen welke delen van het schoolexamen wanneer plaatsvinden. Verder wordt bij elk vak afzonderlijk aangegeven hoe de weging van de toetsen/opdrachten is ten aanzien van het schoolexamen. Ook kun je hier de huisregels Kamerlingh Onnes t.a.v. het schoolexamen vinden. Het is belangrijk om te weten dat het schoolexamen voor sommige vakken al start in de voorexamenklassen. Een enkel vak wordt dan zelfs al afgesloten, d.w.z. dat het eindcijfer voor dat vak dan al vaststaat voor je eindlijst. Je neemt deze mee naar het eindexamenjaar en ze gaan straks mede je eindcijfer en het resultaat van het schoolexamen bepalen!

Het examenreglement en het PTA staan vanaf 1 oktober op www.kamerlinghonnes.nl en op Somtoday. Zorg dat je goed weet, wat erin staat, zodat je weet wat er van je verwacht wordt.

Tot slot wenst de schoolleiding je mede namens je docenten en alle andere medewerkers heel veel succes toe met je examens!

1. Examenreglement vmbo, havo, vwo

Het volledige eindexamenbesluit VO is te vinden op:
Wet voortgezet onderwijs 2020 en Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

1.1 Besluit

Het College van Bestuur Openbaar Onderwijs Groningen heeft besloten:
vast te stellen de volgende regeling voor de examens aan openbare scholen voor vwo, havo, vmbo.

1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. "inspectie": de inspectie van het onderwijs, als bedoeld in artikel 1 onder b Wet op het onderwijstoezicht;
2. "directeur": de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
3. "kandidaat": ieder die door het College van Bestuur tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
4. "school": een school voor vwo, een school voor havo, een school voor mavo, een school voor vmbo of een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, tenzij anders blijkt;
5. "examinator": degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
6. "eindexamen": een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken, bestaande uit het schoolexamen en het centraal examen;
7. “bevoegd gezag” het College van Bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs Groningen.

1.3 Onregelmatigheden

1. Als een kandidaat
    a. zich ten aanzien van enig deel van het school- of eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is;
    b. niet tijdig een praktische opdracht of handelingsdeel inlevert of afrondt[1];
    c. gebruik maakt van niet-toegestane hulpmiddelen of deze meeneemt - waaronder in ieder geval telefoons en smartwatches vallen - of niet-toegestane communicatie (waaronder het gebruik van internet zonder uitdrukkelijke toestemming van de school);
    d. zich schuldig maakt aan (enig overige vorm van) fraude;

   dan kan de directeur maatregelen nemen.

2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
    a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
    b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
    c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
    d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen; indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. De directeur deelt zijn beslissing binnen zeven werkdagen na constatering van de onregelmatigheid schriftelijk mee aan de kandidaat. In de schriftelijke mededeling wordt gewezen op het bepaalde in dit artikel, lid 4. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift gezonden aan ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, als deze minderjarig is, en aan het College van Bestuur en de inspectie.

4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het college van bestuur in te stellen commissie van beroep. In overeenstemming met artikel 2.63 WVO 2020 wordt het beroep binnen vijf werkdagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten

[1] Een handelingsdeel houdt een opdracht in die niet met een cijfer wordt beoordeeld. Het 'voldoen' hieraan is een vereiste om het schoolexamen te kunnen voltooien.

hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van sub d van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat als deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

5. Vermoedens van fraude – plagiaat inbegrepen – dienen door de surveillant of nakijkende docent te worden gemeld bij de examencommissie. Deze melding moet voorzien zijn van een duidelijke onderbouwing. Mogelijke indicatoren van fraude zijn onder meer:
   a. het gebruik van niet-bestaande of onjuiste bronnen;
   b. overmatig repetitieve of inconsistente tekst;
   c. opvallende stijlveranderingen binnen het werk;
   d. sterke afwijkingen ten opzichte van eerder ingediend werk door dezelfde kandidaat;
   e. gebrekkige aansluiting op de gebruikte lesstof;
   f. antwoorden die sterk doen denken aan generatieve AI-antwoorden (zoals van GenAI).

1.4 Samenstelling commissie van beroep

1. De in artikel 1.3, lid 4, bedoelde commissie bestaat uit drie leden, die in dienst zijn van het bevoegd gezag. In de commissie zitten in ieder geval een onderwijskundig adviseur en de bestuurssecretaris. De bestuurssecretaris zal als secretaris fungeren. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter. In de commissie zitten geen medewerkers van de scholen van voortgezet openbaar onderwijs van Openbaar Onderwijs Groningen.
2. Het adres van de commissie van beroep is:
   Openbaar Onderwijs Groningen, Postbus 744, 9700 AS Groningen. E-mail: klachten@o2g2.nl

1.5 Examensecretaris

1. Elke school kent een eigen examensecretaris, welke door de directeur uit het personeel van de school wordt aangewezen. De directeur stelt een duidelijke taakomschrijving voor de examensecretaris vast.

2. De examensecretaris:
   a. ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
   b. ondersteunt de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
   c. ondersteunt de directeur bij de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen;
   d. tekent – al dan niet samen met de directeur – verantwoordelijk voor het vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
   e. is – al dan niet samen met de directeur – verantwoordelijk voor het vaststellen van de uitslag van het eindexamen;

f. tekent – al dan niet samen met de directeur – de diploma's, cijferlijsten, getuigschriften en certificaten.

1.6 Examencommissie

1. De directeur stelt een examencommissie samen, bestaande uit een oneven aantal en tenminste drie leden. Leden van het bevoegd gezag, de directeur(en), leden van de MR, kandidaten en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.

2. De examencommissie:
   a. stelt een voorstel van het examenreglement op;
   b. stelt jaarlijks een programma van toetsing en afsluiting voor;
   c. is verantwoordelijk voor het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
   d. stelt richtlijnen en aanwijzingen vast om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

1.7 Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement gaat op vertrouwelijke manier met de gegevens om, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

1.8 Proeven

1. Het schoolexamen kan plaatsvinden in de leerjaren 3 en 4 vmbo, 4 en 5 havo en 4, 5 en 6 vwo.
2. Het schoolexamen in een vak bestaat uit het afnemen van drie of meer proeven. Deze proeven kunnen schriftelijk, mondeling, praktisch of in een combinatie daarvan worden afgenomen.
3. De proeven in een vak gaan over de stof, waarover het schoolexamen zich ingevolge het examenprogramma uitstrekt.

1.9 Inrichting en tijdstippen schoolexamen

1. Het schoolexamen vindt plaats overeenkomstig de tijdschema's en stofomschrijving van de vakken, zoals die in het programma van toetsing en afsluiting is omschreven. De vorm (schriftelijk, mondeling, praktisch of een combinatie daarvan), waarin de proeven van het schoolexamen zullen plaatsvinden, is in overeenstemming met het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. Om toegelaten te worden tot het centraal examen, dient de kandidaat het schoolexamen van het betreffende vak volledig te hebben afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak.

3. In afwijking van het vorige lid, dient in het geval van flexibele digitale examens BB KB het schoolexamen in het betreffende vak door de kandidaat te zijn afgesloten voor het centraal examen.
4. Deelname aan de schoolexamens, daaronder mede verstaan het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline, is verplicht.
5. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

1.10 Schoolexamen rekenen

Voor leerlingen die geen eindexamen afleggen is wiskunde is, conform artikel 12.45 WVO 2020, in het PTA een schoolexamen rekenen opgenomen.

1.11 Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
    a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
    b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
    c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
    a. het vak Nederlandse taal en literatuur;

b. het vak Nederlandse taal;
c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.

5. De directeur doet van de wijze waarop het examen ingevolge het eerste lid wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt ook mededeling gedaan aan de inspectie.

1.12 Bewaren

1. Het werk van het examen wordt, samen met de opgaven en de officiële (cijfer)lijsten, gedurende tenminste zes maanden na de uitslag van het centraal examen in het schoolarchief bewaard.
2. Na overleg met de directeur kunnen belanghebbenden inzage krijgen in schriftelijk examenwerk. Dit onder door hem te stellen voorwaarden en binnen de in lid 1 gestelde periode. Een door de directeur aangewezen personeelslid is bij die inzage aanwezig. Aan dit inzagerecht kan geen recht op herwaardering worden ontleend.
3. Als een belanghebbende na inzage van mening is dat bij de vaststelling van het cijfer een objectief constateerbare fout is gemaakt is, stelt hij de directeur hiervan schriftelijk op de hoogte.

1.13 Vaststelling van de cijfers

1. Voor de becijfering van de toetsen kunnen alle getallen met één decimaal van 1,0 tot en met 10 worden gebruikt. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de proeven van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven. De wegingsfactor wordt per vak en per toets aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. Als een kandidaat in een vak door twee of meer docenten is geëxamineerd bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
3. Het schoolexamen eindcijfer van vakken met uitsluitend schoolexamen wordt afgerond op een heel getal zonder decimalen. Om te komen tot dit hele getal wordt bij een cijfer met meerdere decimalen eerst afgerond naar één decimaal. Indien deze decimaal een 5 of hoger is, dan wordt het eindcijfer naar boven afgerond.[2]

[2] *In de praktijk betekent dit dat een 5,45 wordt afgerond naar 5,5 en vervolgens naar een 6.*

4. Het schoolexamen eindcijfer van vakken met schoolexamen en centraal examen wordt afgerond op één decimaal. Als een gemiddelde, zoals bedoeld in lid 1 of 2, een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.

5. De examinator geeft de kandidaat inzage in de normen die bij het bepalen van het cijfer voor de afgelegde toetsen door hem zijn gehanteerd.

6. Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, maar die beoordeeld worden met een onvoldoende, voldoende of goed, dienen - in overstemming met artikel 3.15 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 – te zijn vastgesteld uiterlijk tien dagen voor aanvang van het eerste tijdvak.

7. De (eind)cijfers van het centraal schriftelijk examen worden vastgesteld conform het bepaalde in artikel 3.32 e.v. Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

1.14 De gang van zaken tijdens het centraal schriftelijk examen

1. Tijdens de zittingen wordt het toezicht gehouden door tenminste twee daartoe door de directeur uit het personeel aangewezen surveillanten.
2. Nadat bij het begin van het examen in een vak een van de surveillanten de op de enveloppe beschreven gegevens heeft opgelezen en in orde heeft bevonden, opent hij de enveloppe in aanwezigheid van de kandidaten. Als niet alle kandidaten in één lokaal zijn geplaatst, dan wordt de enveloppe geopend in één van de examenlokalen.
3. Kandidaten mogen niet eerder dan een uur na de aanvang van het examen vertrekken.
4. Een kandidaat die te laat komt mag tot uiterlijk een half uur na het begin van het examen worden toegelaten.
5. Het werk wordt uitsluitend gemaakt op papier dat door de directeur is verstrekt, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier wordt verstrekt.
6. De kandidaat neemt pen, potlood, gum, liniaal, geodriehoek, passer en de overige hulpmiddelen die hem vanwege het CvTE/ministerie door de directeur worden toegestaan, mee in de examenzaal. Het is de kandidaat toegestaan om (onder andere grafieken) te tekenen met potlood. Het is de kandidaat niet toegestaan om met potlood te schrijven. Indien de kandidaat het examenwerk toch met potlood heeft gemaakt, dan kan de school ervoor kiezen om onmiddellijk na het beëindigen van de examenzitting het werk te kopiëren, waarna het origineel wordt bewaard in een kluis en de corrector een kopie ontvangt ter correctie. Het is niet toegestaan om mobiele gegevensdragers mee te nemen of te gebruiken.[3]

[3] *De toegestane hulpmiddelen zijn daarnaast per vak terug te vinden op het examenblad.nl. De examenkandidaat wordt geacht kennis te hebben van deze toegestane hulpmiddelen.*

7. De kandidaat mag tijdens het examen het examenlokaal niet verlaten zonder toestemming van de toezichthouder.
8. Deelname aan het examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
9. Na het inleveren van het examenwerk is het de kandidaat niet toegestaan om wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aan te brengen.
10. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. De directeur bepaalt in overleg met de inspectie of de gemiste tijd aan het eind van de zitting mag worden ingehaald. Kan de kandidaat het werk niet kan hervatten, dan vraagt de directeur de inspectie te verklaren dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. In dat geval zal de kandidaat in het tweede tijdvak aan het examen moeten deelnemen.
11. Aan het einde van het examen verzamelen de toezichthouders het gemaakte werk. De kandidaten blijven zitten totdat de toezichthouder toestemming geeft om het lokaal te verlaten.

1.15 Afwezigheid

De kandidaten zijn vooraf op de hoogte gesteld over de regels met betrekking tot afwezigheid bij het centraal examen.

1.16 Gebruik hulpmiddelen

De kandidaat mag bij het schoolexamen uitsluitend gebruik maken van hulpmiddelen, zoals deze zijn aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting of blijken uit andere door de school gedane communicatie.

1.17 Beoordelingen

1. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinator de kandidaat zo spoedig mogelijk op de hoogte.
2. De beoordelingen binnen het schoolexamen vinden plaats zoals is besloten in het programma van toetsing en afsluiting.
3. Indien een kandidaat het niet eens is met zijn beoordeling, dan kan hij zijn bezwaar schriftelijk kenbaar maken bij de bezwarencommissie examens op de in het programma van toetsing en afsluiting omschreven wijze.

1.18 Centraal examen in een eerder leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan ingevolge artikel 2.56 lid 4 WVO 2020 een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.

2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.

4. Indien de kandidaat in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

5. Indien een leerling overeenkomstig het eerste lid in een of meer vakken eindexamen heeft afgelegd, maakt de directeur het eindcijfer van dit examen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht van herkansing als bedoeld in artikel 3.36 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

1.19 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur schriftelijk aan de kandidaat, voor zover van toepassing:
   a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
   b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
   c. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
   d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

2. De directeur en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen en legt dit voor aan de kandidaat.

3. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen.

1.20 Verhindering schoolexamen

1. Als een kandidaat om een geldige reden is verhinderd een proef of proeven van het schoolexamen af te leggen, kan de directeur op grond van de regels in het programma van toetsing en afsluiting bepalen dat een kandidaat in de gelegenheid wordt gesteld de desbetreffende proef of proeven alsnog af te leggen. De directeur beoordeelt op basis van de criteria zoals die in het programma van toetsing en afsluiting zijn aangegeven, of er een geldige reden is.
2. Afwezigheid bij een proef of proeven van het schoolexamen moet steeds voor de aanvang daarvan bij directeur of een door hem daarvoor aangewezen persoon worden gemeld. In het programma van toetsing en afsluiting wordt aangegeven op welke wijze dit door de kandidaat en/of zijn ouders, voogden of verzorgers als de kandidaat minderjarig is, moet gebeuren.
3. Indien sprake is van een ongeoorloofde verhindering dan wel het niet tijdig inleveren van werk, dan is sprake van een onregelmatigheid en wordt verwezen naar artikel 1.3 van dit examenreglement.

1.21 Herkansing schoolexamen

1. Het schoolexamen kent een herkansingsregeling, die is beschreven in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De herkansingregeling moet aansluiten bij de vorm en inrichting van het schoolexamen.
3. In de herkansingsregeling worden in ieder geval aangegeven:
    a. de wijze waarop een kandidaat zich kan aanmelden voor een herkansing;
    b. de criteria op basis waarvan wordt beoordeeld of een kandidaat voor een herkansing in aanmerking komt;
    c. de periodes waarbinnen de herkansing plaatsvindt en het aantal herkansingsmogelijkheden;
    d. de onderdelen van het schoolexamen, welke zijn uitgesloten van de herkansingsregeling.

4. Het programma van toetsing en afsluiting voorziet eveneens in een inhaalmogelijkheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan de eerste afname van één of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen.

1.22 Herexamenregeling schoolexamen maatschappijleer vmbo

1. Los van de herkansingsmogelijkheden voor toetsen na elke toetsperiode bestaat er op het vmbo nog de mogelijkheid om een herexamen voor het vak maatschappijleer uit het gemeenschappelijk deel te doen, indien de kandidaat een eindcijfer voor dat vak heeft lager is dan een 6.

2. De examinator draagt er zorg voor dat het herexamen een goede weergave is van het volledige examenprogramma van het vak maatschappijleer.

3. Het herexamen moet zijn afgerond voordat de centrale examens beginnen.

4. Artikel 3.16 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 is van overeenkomstige toepassing.

1.23 Herkansing centraal examen

1. De examenkandidaat kan conform artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 een vak herkansen nadat het gehele centraal examen – praktische opdrachten inbegrepen – is afgelegd en beoordeeld door examinator.
2. De examenkandidaat deelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk mee dat hij gebruik wenst te maken van het herkansingsrecht.

1.24 Programma van toetsing en afsluiting

1. Ieder jaar vóór 1 oktober wordt een programma van toetsing en afsluiting per school vastgesteld door het bevoegd gezag.

2. In het programma wordt in elk geval aangegeven:
   - welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst,
   - de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
   - de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen,
   - de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen,
   - de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt,
   - de herkansing daaronder mede begrepen, de wijze van herkansing voor het schoolexamen,
   - de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3. Het programma van toetsing en afsluiting wordt door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie via het digitaal loket en verstrekt aan de kandidaten.

1.25 Ondertekening diploma

De ondertekening van het diploma geschiedt door de directeur en de eindexamensecretaris.

1.26 Examendossier

Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in het een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 2.19 onderscheidenlijk artikel 2.28 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd. In die gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

1.27 Slotbepaling

In die gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

1.28 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 oktober 2025.

1.29 Citeerartikel

Deze regeling kan worden aangehaald als: Examenreglement vwo-havo-vmbo van Openbaar Onderwijs Groningen.

1.30 Inzage

Deze regeling ligt ter inzage bij het Openbaar Onderwijs Groningen, Leonard Springerlaan 39, 9727 KB te Groningen. Deze regeling wordt opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting.

2. Programma van Toetsing en Afsluiting → huisregels Kamerlingh Onnes

2.1 Verhindering bij een schoolexamenonderdeel

1. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is één of meer schoolexamenonderdelen bij te wonen, moet dit TELEFONISCH (050-3210610) gemeld worden bij de verzuimcoördinator, met opgaven van reden. Bij voorkeur tussen 7.45 uur en 8.15 uur, maar in ieder geval een half uur voor aanvang van het te missen schoolexamenonderdeel. Indien de kandidaat minderjarig is, dient de afwezigheid te worden gemeld door zijn ouders, voogden of verzorgers.
2. Of een kandidaat om 'wettige redenen' afwezig is geweest, wordt beoordeeld door de teamleider. Wettige redenen kunnen onder andere zijn: ziekte en zeer bijzondere familieomstandigheden.
3. De examinatoren zijn gehouden ongeoorloofde afwezigheid van kandidaten bij een schoolexamenonderdeel zo spoedig mogelijk aan de teamleider of (plaatsvervangende) examensecretaris te melden.

2.2 Regeling van het schoolexamen

1. Bij een schriftelijke toets mag de kandidaat het lokaal niet verlaten in de eerste dertig minuten van de toets.
2. Het dragen van een horloge tijdens een schoolexamentoets is niet toegestaan (dit geldt ook voor het centraal examen).
3. Als de kandidaat het werk van een handelingsdeel, een praktische opdracht, een culturele activiteit of het profielwerkstuk niet tijdig heeft ingeleverd, kan hij door de desbetreffende docent worden verplicht daaraan in zijn vrije tijd op school verder te werken totdat aan de gestelde eisen is voldaan. Als de kandidaat hierbij in gebreke blijft, kan de directeur dit aanmerken als een onregelmatigheid in de zin van artikel 1.3.
4. Indien een kandidaat het werk van een schoolexamenonderdeel moet verbeteren of aanvullen, krijgt hij daar ten hoogste veertien dagen de gelegenheid toe, tenzij de directeur anders heeft bepaald.
5. Indien het om organisatorische redenen of door het karakter van de opdracht niet mogelijk is deze later te maken of af te ronden, kan de directeur bepalen dat er sprake is van een onregelmatigheid in de zin van artikel 1.3. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een excursie, een practicum of een mondelinge presentatie.
6. De kandidaat mag bij het schoolexamen uitsluitend gebruik maken van hulpmiddelen, zoals deze zijn aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting.

2.3 Beoordeling van de schoolexamenonderdelen

1. Bij een groepsopdracht is elk groepslid medeverantwoordelijk voor het gehele werk. Eventuele onvolkomenheden in de bijdrage van één groepslid aan het ingeleverde product leiden tot een lagere beoordeling voor elk groepslid, in overeenstemming met de beoordelingscriteria van de opdracht.
2. De examinator stelt de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis van de beoordeling van elk schoolexamenonderdeel. Bij schriftelijke toetsen uiterlijk op de tiende schooldag nadat de toets is gemaakt. Bij praktische opdrachten en handelingsdelen: uiterlijk op de vijftiende schooldag nadat het werk is ingeleverd. Cijfers worden gegeven op een schaal van 1 tot en met 10 met één decimaal.
3. De examinator geeft de kandidaat inzage in de normen die bij het bepalen van het cijfer voor de afgelegde toetsen door hem zijn gehanteerd.
4. De examinator geeft een toelichting op de beoordeling. De kandidaat heeft daarbij het recht het beoordeelde werk en de opgaven in te zien.
5. De beoordelingen binnen het schoolexamen vinden plaats zoals is besloten in het programma van toetsing en afsluiting.
6. Een handelingsdeel heeft geen weging, maar moet met een voldoende of goed worden afgesloten.

2.4 Onregelmatigheid

1. De regeling t.a.v. onregelmatigheden kun je vinden in artikel 1.3.
2. Alvorens een beslissing ingevolge artikel 1.3 lid 1 en 2 wordt genomen, hoort de directeur of de bezwarencommissie examens de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.

2.5 Bezwarencommissie examens

1. In september van elk jaar installeert de directeur de bezwarencommissie examens voor dat lopende schooljaar. Voor het examenjaar 2025-2026 bestaat deze commissie van het Kamerlingh Onnes uit:
   - de teamleider havo & vwo bovenbouw;
   - de teamleider vmbo-tl;
   - de secretaris van het eindexamen.
2. De bezwarencommissie examens heeft (onder andere) de volgende taken:
   a. Behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;
   b. Behandelen van klachten of verzoeken van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing;
   c. Behandelen van klachten van kandidaten over een primair besluit van de examinator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen;

d. Behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen is afgelegd.

3. De bezwarencommissie examens brengt advies uit aan de directeur. De directeur neemt op basis van het advies een besluit. Binnen tien werkdagen nadat het bezwaar of verzoek is binnengekomen wordt het besluit van de directeur schriftelijk en gemotiveerd aan de kandidaat medegedeeld.

4. Tegen het besluit van de directeur kan beroep worden ingesteld bij de beroepscommissie van Openbaar onderwijs Groningen. Zie artikel 1.3 (onregelmatigheden) en artikel 1.4 (samenstelling commissie van beroep).
5. Tegen een primair besluit van een examinator als bedoeld in lid 2c of een omstandigheid als bedoeld in lid 2d kan de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld of de gebeurtenis heeft plaatsgevonden, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de bezwarencommissie examens.
6. Indien een lid van de bezwarencommissie examens rechtstreeks is betrokken bij een geschil of kwestie, dan neemt hij geen deel aan de beraadslaging en de besluitvorming over het geschil.

2.6 Bezwaar tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel

1. Een kandidaat kan uitsluitend bezwaar aantekenen tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel als hij de volgende regels in acht neemt.
   a. De kandidaat geeft het gemaakte werk bij het einde van de toelichting op de beoordeling onmiddellijk terug aan de examinator, zonder in het werk enige wijziging of aanvulling te hebben aangebracht.

   b. De kandidaat bespreekt zijn bezwaar met de examinator. Als het bezwaar blijft bestaan, geeft de examinator aan de kandidaat een fotokopie van de desbetreffende delen van het werk, indien de kandidaat daarom vraagt. De kandidaat tekent het bezwaar aan bij de bezwarencommissie examens uiterlijk op de vijfde werkdag na de toelichting op de beoordeling. De kandidaat tekent het bezwaar schriftelijk aan, onder opgave van argumenten. Het bezwaar kan worden gestuurd naar het e-mailadres van de examensecretaris (r.a.menninga@o2g2.nl)
2. Indien een kandidaat niet uiterlijk op de vijfde werkdag na de toelichting op de beoordeling bezwaar aantekent tegen de beoordeling vervalt de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen.

2.7 Examencommissie

1. In september van elk jaar installeert de directeur de examencommissie voor dat lopende schooljaar. In de examencommissie nemen de volgende leden plaats:
   - Eén docent uit het vmbo-tl team
   - Eén docent uit het havo/vwo bovenbouwteam
   - Eén docent uit team onderbouw
   - De examensecretaris
   - Eén teamleider

2. In artikel 2.60e regelt de WVO 2020 de taken en de bevoegdheden van de examencommissie. Deze taken en bevoegdheden houden onder andere in:
   - het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 voor het bevoegd gezag;
   - het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a voor het bevoegd gezag;
   - het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
   - het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen en overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
   - De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
   - De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
   - De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
   - De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies, bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school.

2.8 Bewaring

1. Het door de kandidaat gemaakte schoolexamenwerk wordt door de examinator tenminste 6 maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten bewaard.

2. De examinator bewaart van elk onderdeel van het schoolexamen tenminste 6 maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten, voor zover van toepassing:
   - de opdracht of opgaven;
   - de correctiesleutel, het correctievoorschrift met mogelijke antwoorden of het beoordelingsmodel;
   - de beoordelingscriteria en de puntenverdeling.

2.9 Herkansen schoolexamen vmbo-tl 3

1. Van de herkansbare schriftelijke schoolexamen toetsen in 3 vmbo (zie PTA) mag de kandidaat van het vak maatschappijleer maximaal één toets herkansen en mag de kandidaat van de overige vakken maximaal één toets herkansen.
2. De kandidaat kiest na het afsluiten van alle schoolexamenonderdelen maatschappijleer welk schriftelijk schoolexamen maatschappijleer hij eventueel wil herkansen. Deze herkansing vindt na de laatste toetsweek plaats.
3. De kandidaat kiest na de toetsweek aan het einde van het schooljaar in 3 vmbo of en zo ja welke van de herkansbare (overige) toetsen hij wil herkansen. Deze herkansingen vinden plaats in hetzelfde schooljaar, na afloop van de laatste toetsweek.
4. Het nieuw behaalde cijfer vervangt het eerder behaalde cijfer alleen indien het cijfer van de herkansing hoger is.
5. Het nieuw behaalde cijfer telt mee voor het schoolexamen, maar niet voor de overgang.

   In geval van afwezigheid bij de herkansing van een toets, door welke omstandigheid dan ook, vervalt het recht op herkansing van die toets. Het 'inhalen' van een herkansing is dus niet mogelijk.

2.10 Herkansen en inhalen schoolexamen vmbo-tl 4

1. Indien de kandidaat telefonisch is afgemeld en de teamleider beoordeeld heeft dat een kandidaat om een geldige reden afwezig is geweest, dan moet de kandidaat deze toets(en) inhalen op het inhaalmoment(en). Deze inhaalmomenten worden gepland door het toetsbureau.

2. Een kandidaat die in een toetsweek meer dan vier toetsen heeft gemist, moet in ieder geval vier toetsen inhalen op de inhaalmomenten. Voor de overige schoolexamentoetsen moet de kandidaat in overleg met de mentor/leerlingcoördinator inhaalafspraken maken. Deze afspraken moeten worden gemaakt voor de afsluitdag. De afspraken gelden pas na overleg met de vakdocent en de (plaatsvervangende) examensecretaris.

3. Een kandidaat heeft recht op één herkansing na elke toetsperiode. Deze herkansing vindt plaats op de afsluitdag na elke toetsperiode. Een kandidaat kan alleen deelnemen aan een herkansing op de afsluitdag als alle schoolexamentoetsen uit de voorgaande toetsperiode zijn gemaakt.

4. Een kandidaat mag naast de herkansing na elke toetsperiode (zie lid 2.10.3 en 2.10.3) ook nog een vierde (extra) herkansing inzetten. Deze extra herkansing kan alleen ingezet worden als de kandidaat geen achterstanden heeft en tenminste twee toetsweken volledig heeft gemaakt (dus geen schoolexamentoetsen uit deze twee toetsweken heeft gemist.) Deze extra herkansing vindt ook plaats op afsluitdag 3. De extra herkansing mag ingezet worden voor een schriftelijke toets uit toetsperiode 1, 2 of 3.

5. Na afloop van elke toetsweek ontvangt de kandidaat een (digitaal) formulier, waarop hij kan aangeven welk schoolexamenonderdeel hij wil herkansen.

6. In geval van afwezigheid bij een herkansing, door welke omstandigheid dan ook, vervalt het recht op een latere herkansing. Het 'inhalen' van een herkansing is dus niet mogelijk.
7. In uitzonderlijke gevallen kan de schoolleiding in overleg met de bezwarencommissie examens van de inhaal- en herkansingsregeling afwijken.

2.11 Herexamen schoolexamen vmbo-tl 4

1. De kandidaat kan een herexamen doen in het vak maatschappijleer.
2. Het herexamen van het vak maatschappijleer gaat over het gehele theoretische deel van het vak. Het nieuwe eindcijfer van het vak maatschappijleer vervangt het eerder behaalde eindcijfer alleen indien het nieuwe eindcijfer hoger is.
3. Het herexamen schoolexamen is op een door de schoolleiding te bepalen moment in vmbo-tl 4.

2.12 Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
    a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
    b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.
2. Als naar het oordeel van de kandidaat of zijn ouders, voogden of verzorgers een fout constateren in de beoordeling van het schoolexamen, kunnen zij dit tot uiterlijk twee dagen na de mededeling van de beoordeling van het schoolexamen bij de secretaris van het eindexamen melden. Na eventuele aanpassing wordt de beoordeling definitief.

2.13 Faciliteiten

1. Een kandidaat met een handicap zoals dyslexie, een visuele of gehoorafwijking of een psychische aandoening, die gevolgen heeft voor de concentratie, mag bij schoolexamentoetsen 10 minuten per uur langer doorwerken. Voorbeeld: De kandidaat mag bij een toets van 90 minuten 15 minuten langer doorwerken.
2. Een kandidaat die in aanmerking wil komen voor extra tijd, moet zorgen voor een verklaring opgesteld door een daartoe bevoegde deskundige. Deze verklaring wordt geplaatst in het leerlingendossier in Somtoday.
3. Voor 1 oktober zorgt het ondersteuningsteam voor een overzichtslijst van alle kandidaten die in aanmerking komen voor extra tijd of recht hebben op het gebruik van hulpmiddelen.

2.14 Maatwerk

1. Een kandidaat die een examenvak op havo niveau afsluit, maakt de schoolexamentoetsen op zowel vmbo-tl als havo niveau. Mocht hij na tijdvak 1 besluiten om gebruik te maken van de terugvalregeling dan kunnen de schoolexamencijfers vmbo-tl worden gebruikt.
2. Voor een kandidaat die om een geldige reden (bijv. overstap van een andere school, een examenvak in het voorexamenjaar afsluit) afwijkt van het vak pta kan een persoonlijk pta worden gemaakt. Dit gebeurt altijd in overleg met de bezwarencommissie examens. Het persoonlijk pta wordt in Somtoday bij de kandidaat geplaatst. Voorwaarde is dat alle domeinen/ eindtermen zijn getoetst.
3. Bij een kandidaat die afstroomt van havo naar vmbo-tl worden de schoolexamen cijfers die voor een behaald vak zijn behaald één op één overgenomen (er wordt dus geen gebruik gemaakt van een omrekentabel). Voorwaarde is wel dat bij het overnemen van het cijfer de inhoud van beide pta onderdelen gelijk is. Op verzoek van de kandidaat mag het schoolexamenonderdeel (op vmbo-tl niveau) opnieuw worden gedaan. Het hoogste cijfer telt dan.

2.15 Regeling doubleurs

Met doubleur wordt een leerling bedoeld die blijft zitten in havo 4 of is afgewezen voor het eindexamen.

1. Voor doubleurs geldt:
   a. Alle schriftelijke (ST) en praktische (PT) schoolexamentoetsen worden opnieuw gedaan. Bij schriftelijke en praktische schoolexamentoetsen geldt het nieuwe cijfer.
   b. Een mondelinge schoolexamentoets (MT) met het cijfer lager dan 5,5 moet opnieuw worden gedaan. Het nieuwe cijfer telt.
   c. Een mondelinge schoolexamentoets met het cijfer 5,5 of hoger hoeft niet te worden overgedaan. De examenkandidaat kan er wel voor kiezen om de mondelinge toets opnieuw te doen. Heeft de kandidaat bij de examinator aangegeven dat hij de mondelinge toets opnieuw wil doen dan is hij verplicht om op het afgesproken tijdstip te verschijnen. Hij kan zich dus niet meer (op het laatste moment) terugtrekken. Het nieuwe cijfer telt dan.
   d. Een praktische opdracht (PO) met het cijfer 5,5 of hoger hoeft niet te worden overgedaan. Een praktische opdracht met het cijfer lager dan 5,5 moet worden overgedaan of op onderdelen worden aangepast. Een kandidaat moet in de gelegenheid worden gesteld een cijfer voor een praktische opdracht te verbeteren. Bij praktische opdrachten geldt het hoogste cijfer.
   e. Een handelingsdeel (HO) dat met voldoende of goed is beoordeeld hoeft niet worden overgedaan.
2. Is het vak maatschappijleer in 3 vmbo-tl met minimaal het eindcijfer 5,5 en volledig afgesloten dan hoeft (in afwijking van punt 1) de doubleur dit vak niet over te doen.
3. Is het vak Kunstvakken inclusief CKV in 3 vmbo-tl met een voldoende of goed en volledig afgesloten dan hoeft (in afwijking van punt 1) de doubleur dit vak niet over te doen.
4. Het vak LO2 wordt in 3 vmbo-tl wel overgedaan. Is LO2 in 4 vmbo-tl met minimaal het eindcijfer 5,5 en volledig afgesloten dan hoeft de doubleur dit vak in vmbo 4 niet over te doen.
5. Het vak LO wordt in 3 vmbo-tl en 4 vmbo-tl overgedaan.
6. Is het profielwerkstuk (PWS) in 4 vmbo-tl met een voldoende of goed afgesloten dan hoeft de doubleur dit niet opnieuw te doen.
7. Is de rekentoets (voor kandidaten die geen wiskunde als examenvak hebben) met het cijfer 5,5 of hoger afgesloten dan hoeft de doubleur dit niet over te doen.
8. Is één van de volgende V+ vakken: Media, Art & Design (MAD), Economie & Ondernemen (E&O) of Zorg & Welzijn (Z&W) met minimaal een gemiddeld eindcijfer van 5,5 en volledig afgesloten dan hoeft (in afwijking van punt 1) de doubleur dit vak niet over te doen. In overleg met de teamleider en/of leerlingcoördinator wordt gekeken hoe deze vrijgekomen tijd wordt besteed.
9. Indien zich voor de kandidaat bijzondere omstandigheden voordoen, is maatwerk mogelijk. Afspraken moeten gemeld worden bij de bezwarencommissie examens.

3. Programma van Toetsing en Afsluiting → vakken

3.1 Afspraken PTA

1. *Keuze van het profiel en de overige vakken*
   De leerling maakt op basis van het Inrichtingsbesluit een voorlopige keuze. In de vierde klas is tot uiterlijk de herfstvakantie wijziging van het profiel en van vakken mogelijk, na overleg met de leerlingcoördinator.

   Vindplaats PTA's
   De afzonderlijke PTA's van de verschillende vakken en de momenten van toetsing in de toetsweken zijn te vinden op: Somtoday

2. *Wijzigingen*
   Eventuele wijzigingen in het PTA zijn alleen mogelijk na overleg met de bezwarencommissie examens.

3. *Handelingsdelen*
   Handelingsdelen zijn alleen toegestaan voor vakken die afsluiten met een voldoende of goed. Dit geldt voor de volgende vakken: LO (vmbo-tl, havo & vwo), CKV (vmbo-tl), LOB (vmbo-tl) en het profielwerkstuk (vmbo-tl).

3.2 Regeling van de afzonderlijke vakken

De regeling van de afzonderlijke vakken is telkens op dezelfde manier ingedeeld. De indeling wordt hieronder toegelicht. Staat er in de tabel in de kolom SE/OT ***OT*** dan telt deze toets alleen voor de overgang. De toets is dan geen schoolexamentoets.

De bovenste rij ziet er als volgt uit:

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof

Verklaring van de afkortingen:

Aantal:	Het aantal toetsen wat in een schooljaar wordt gegeven.
SE nr:	Het volgnummer van het schoolexamenonderdeel.
SE/OT:	Schoolexamentoets of overgangstoets.
Toetsmoment:	De periode of toetsweek waarin het schoolexamenonderdeel wordt gemaakt.
Toetsvorm:	ST is schriftelijke toets; MT is mondelinge toets; PT is praktische toets; HO is handelingsdeel; PO is praktische opdracht.
Duur (minuten)	Bij ST, MT of PT staat de duur van de schriftelijke, mondelinge of praktische toets, en bij HO of PO hoe lang de leerling geacht wordt aan de opdracht te werken (in minuten; in en buiten de les samen).
Weging OT:	De wegingsfactor voor de overgangstoets.
Weging SE:	De wegingsfactor van het cijfer van de ST, MT, PT of PO voor het schoolexamen. Bij handelingsopdrachten staat een -.
Herkansbaar:	In de kolom staat 'ja' als de ST, MT, PT of PO kan worden herkanst en 'nee' als dit niet mogelijk is. Een streepje bij een HO wil zeggen dat het begrip herkansing hier niet van toepassing is; bij onvoldoende resultaat voor een HO moet de leerling extra werk voor de opdracht doen om te komen tot minimaal een voldoende.
Domeinen:	In deze kolom wordt verwezen naar de domein(en)/ eindterm(en) die worden getoetst.
Leerstof:	In deze kolom wordt de leerstof aangeduid die in het onderdeel wordt getoetst. Soms staan er ook opmerkingen, zoals een uiterste inleverdatum.

Periode 1:	25 augustus 2025 – 21 november 2025
Periode 2:	24 november 2025 – 6 maart 2026
Periode 3:	9 maart 2026 – 3 juli 2026

Toetsweek 1:	30 oktober 2025 – 5 november 2025 (vmbo-tl 4)
Toetsweek 2:	14 januari 2026 – 22 januari 2026 (vmbo-tl 4)
Toetsweek 3:	18 maart 2026 – 24 maart 2026 (vmbo-tl 4)
Toetsweek 4:	9 juni 2026 – 19 juni 2026 (vmbo-tl 3)

Afsluitdag 1:	20 november 2025 (vmbo-tl 4)
Afsluitdag 2:	10 februari 2026 (vmbo-tl 4)
Afsluitdag 3:	7 en/of 8 april 2026 (vmbo-tl 4)

4. Vak PTA's VMBO-tl 3

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Aardrijkskunde
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: P. Lootsma
Methode: BuiteNLand

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	40	2	-	nee		H1. Arm en Rijk par. 1.1 t/m 1.6
2	-	OT	periode 1	ST	40	4	-	nee		H1. Arm en Rijk par. 1.1 t/m 1.10
3	-	OT	periode 2	PO	495	2	-	nee		H2. Bronnen van Energie (PO deadline 27-02-26)
4	-	OT	periode 2	ST	40	4	-	nee		H2. Bronnen van Energie par. 2.1 t/m 2.10
5	-	OT	periode 3	ST	40	2	-	nee		H3. Grenzen en Identiteit par. 3.1 t/m 3.7
6	-	OT	periode 3	ST	40	4	-	nee		H3. Grenzen en Identiteit par. 3.1 t/m 3.10
7	601	SE	periode 3	ST	90	4	3	ja	7, 8, 9, 13, 14, 15, 19, 20, 21	H1. Arm en Rijk par. 1.1 t/m 1.6 --- H2. Bronnen van Energie par. 2.1 t/m 2.7 --- H3. Grenzen en Identiteit par. 3.1 t/m 3.7 [AK/K/5, AK/K/7, AK/K/9]

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Biologie
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: A. Hogeveen & L. den Enting
Methode: Nectar VMBO-GT 3 (4e editie) en H11 uit GT 4

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	40	1	-	nee		H4.1 t/m 4.3 Waarnemen en reageren
2	-	OT	periode 1	ST	40	3	-	nee		H4 Waarnemen en reageren
3	-	OT	periode 2	ST	40	3	-	nee		H1 Ordening
4	-	OT	periode 2	ST	40	2	-	nee		H11 Vaardigheden Kruisingschema's en Stambomen uit Nectar 4GT
5	-	OT	periode 3	ST	40	3	-	nee		H11 Erfelijkheid
6	-	OT	periode 3	PT	300	1	-	nee		Onderzoeksportfolio
7	601	SE	toetsweek 4	ST	90	3	3	ja	BI/K/7 BI/K/8	H2 Stevigheid en beweging + H6 Mens en Milieu

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Beeldende vorming
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	L. Volkers
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	PO	200	1	-	nee		Startopdracht - deadline 18 september 2025
2	-	OT	periode 1	PO	700	2	-	nee		Smaak! ontwikkeling - deadline 17 december 2025
3	-	OT	periode 1	PO	700	3	-	nee		Smaak! eindwerkstuk - deadline 17 december 2025
4	-	OT	periode 2	PO	600	2	-	nee		Ik In Beweging ontwikkeling - deadline 12 maart 2026
5	-	OT	periode 2	PO	600	3	-	nee		Ik In Beweging eindwerkstuk - deadline 12 maart 2026
6	-	OT	periode 3	PO	600	1	-	nee		Film Je Wereld - deadline 20 mei 2026

Opmerkingen:

KUBV werkt met een lesformat waarin verschillende (vaste) onderdelen zijn opgenomen:
1. Ontwikkeling: theorie en oefenopdrachten n.a.v theorie, vaardigheden & materialen
2. Eindopdracht, waarin de theorie, vaardigheden en materialen van het blok worden toegepast. Het eindwerkstuk wordt beoordeeld aan de hand van van tevoren gegeven criteria m.b.t. het PROCES (de voorbereidingen) en het PRODUCT (het eindwerkstuk zelf).
Het thema, de lesinhoud en de uitwerking verschillen per periode, maar de structuur is steeds hetzelfde, m.u.v. de opdracht Smaak!, die meer gericht is op maken en ontwerpen vanuit materiaal.
Binnen het beoordelingsformulier wordt gedifferentieerd.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Culturele en kunstzinnige vorming
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	J. Kuiper
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 2	HO	800	-	-	nee	KV/K/1, 2.4	CKV-dag Groningen georganiseerd door K&C: oriëntatie op vier kunstdisciplines. Verwerking en reflectie in een kunstdossier. Deadline 01/05/2026.
2	602	SE	periode 3	HO	1600	-	-	nee	KV/K/3, 4	Een projectdag met presentatie in een kunstdiscipline van eigen voorkeur. Verwerking en reflectie in een kunstdossier. Deadline 01/06/2026.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Duits
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	G. Anjema
Methode:	Na Klar 3 vmbo-gt boek A en B

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	40	2	-	nee		Kennisvaardigheidstoets Kapitel 1 + lezen
2	-	OT	periode 2	ST	40	2	-	nee		Kennisvaardigheidstoets Kapitel 2 + schrijven
3	-	OT	periode 2	MT	15	1	-	nee		Presentatie (Bremen-opdracht)
4	-	OT	periode 3	ST	40	2	-	nee		Kennisvaardigheidstoets Kapitel 4 +basisgrammatica
5	-	OT	periode 3	ST	40	1	-	nee		Luistervaardigheid CITO WOOTS
6	-	OT	periode 3	ST	40	2	-	nee		Leesvaardigheid CITO + woordenschat
7	-	OT	toetsweek 4	MT	15	1	-	nee		Mondeling

Opmerkingen:

In de lessen wordt er gebuikgemaakt van de online methode van Na Klar met woordentrainers/ formatieve toetsen en oefenmateriaal ter voorbereiding op de proefwerken.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Economie
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	K. Broshuis
Methode:	Pincode editie 7, VMBO GT3

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	40	1	-	nee		Rekenvaardigheden so
2	-	OT	periode 1	ST	40	2	-	nee		H1 Hoe welvarend ben jij? en H2 Wat voor consument ben jij?
3	-	OT	periode 2	ST	40	2	-	nee		H3 De bank en jouw geld en H4 Kies je voor zekerheid?
4	-	OT	periode 2	PO	180	2	-	nee		PO droomhuis. Inleverdatum: uiterlijk 20 februari 2026
5	-	OT	periode 3	ST	40	2	-	nee		H5 Is er werk voor jou? en H6 Productie en markt
6	-	OT	periode 3	ST	40	2	-	nee		H7 Wie heeft het voor het zeggen? en H8 Over de grens

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Engels
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	T. Hoomans-Noordman & M. Oosterbaan
Methode:	National Geographic Intermediate, diverse leesboeken

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	40	2	-	nee		Voortgangstoets 1
2	-	OT	periode 1	PT	60	3	-	nee		Kijk- en Luistertoets
3	-	OT	periode 2	ST	40	3	-	nee		Voortgangstoets 2
4	-	OT	periode 2	MT	5	3	-	nee		Mondelinge presentatie
5	-	OT	periode 3	ST	40	4	-	nee		Voortgangstoets 3
6	-	OT	periode 3	PO	600	3	-	nee		Literatuurportfolio (3 boeken). Uiterste inleverdatum woensdag 20 mei 2026 12.00 uur.
7	601	SE	periode 3	ST	90	4	1	ja	A	Toets begrijpend lezen (gemodelleerd naar centraal examen)

Opmerkingen:

In de voortgangstoetsen komen ook de verschillende vaardigheden aan bod.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Frans
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	N.A. Houkes
Methode:	Grandes Lignes 6.1

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	60	4	-	nee		Lees-luistertoets + mots/phrases ch 1 + 2
2	-	OT	periode 1	po	135	2	-	nee		Instagramopdracht. Deadline:7/11/2025
3	-	OT	Periode 2	st	60	4	-	nee		Leestoets CITO kb + mots/phrases ch 3
4	-	OT	periode 2	ST	45	2	-	nee		Selectie v. grammaire ch 1, 2, 3, 5
5	-	OT	periode 3	MT	135	2	-	nee		Vlog: Mon temps libre. Deadline: 20-03-2026
6	-	OT	periode 3	ST	60	4	-	nee		Luistertoets CITO + mots/phrases ch 5
7	601	SE	toetsweek 4	MT	20	4	4	nee	mvt K6	Taaldorp: gespreksvaardigheid

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Geschiedenis
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	R. van Klaveren, J. Dragtsma
Methode:	Feniks historisch overzicht vanaf 1848 en staatsinrichting + examenkaternen

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	ST	40	1	1	ja	K6	SE Examenkatern De Industriële Samenleving
2	-	OT	periode 1	PO	150	1	-	nee		PO Krant Nederland tijdens WO1 en Interbellum deadline 10-11-2025
3	-	OT	periode 2	ST	40	1	-	nee		PW Examenkatern De koloniale relatie Indonesië - Nederland
4	-	OT	periode 2	ST	40	1	-	nee		PW hoofdstuk 4 De Tweede Wereldoorlog
5	602	SE	periode 3	ST	40	1	1	ja	K9	SE Examenkatern Koude Oorlog
6	-	OT	periode 3	PT	40	1	-	nee		PT Examenkatern Het conflict tussen Israël en de Arabische Wereld
7	603	SE	toetsweek 4	ST	60	1	1	ja	K8	SE Examenkatern Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Lichamelijke opvoeding
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	E. van Dok & M. Huls
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Softbal: slag- en loopspel individueel en samenwerkend leren.
2	602	SE	periode 1	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K5	Trampolinespringen: individueel en samenwerkend leren (inclusief hulpverlening).
3	603	SE	periode 2	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Basketbal: doelspel individueel en samenwerkend leren.
4	604	SE	periode 2	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K6	Bewegen op Muziek: individueel en samenwerkend leren op verschillende vormen van bewegen op muziek.
5	605	SE	periode 3	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K5	Zwaaien: individueel en samenwerkend leren (inclusief hulpverlening).
6	606	SE	periode 3	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K8	Zelfverdediging: stoeispelen individueel en samenwerkend leren (inclusief veiligheidsregels).
7	607	SE	periode 3	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Voetbal: doelpel individueel en samenwerkend leren.

Opmerkingen:

Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Lichamelijke opvoeding 2
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: E. van Dok
Methode: Sporttitude

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	PT	90	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Korfbal attitude en praktijk: doelspel individueel en samenwerkend leren.
2	602	SE	periode 1	PT	90	1	1	nee	K1, K2, K3, K7	Atletiek attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van een loop-, spring en werponderdeel.
3	603	SE	periode 2	PO	240	1	1	nee	K1, K2, K3, K4, K9, K10	Bewegen en Regelen: Lesgeven attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van regeltaken.
4	604	SE	periode 2	PT	90	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Squash attitude en praktijk: terugslagspel individueel en samenwerkend leren, toernooiorganisatie.
5	605	SE	periode 3	PT	90	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Honkbal attitude en praktijk: honkloopspel individueel en samenwerkend leren.
6	606	SE	periode 3	PT	90	2	2	nee	K1, K2, K3, K6, K8	Zelfverdediging attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van zelfverdediging. Bewegen op Muziek attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van verschillende vormen van bewegen op muziek.
7	607	SE	toetsweek 4	ST	60	3	3	ja	K11	Bewegen en Gezondheid: H3 Gezond bewegen: verschillende betekenissen geven aan beweging in de samenleving en de gezondheid.

Opmerkingen:

Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven. Als een leerling niet aanwezig is bij de lessen LO2 zonder voorafgaande toestemming van de docent en/of leerlingcoördinator, voldoet hij of zij niet aan de participatieplicht. Vervangende opdrachten kunnen het gemis aan actieve deelname niet volledig compenseren.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Maatschappijleer
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 3
Contactpersoon: A. van Dijk & J. Dragtsma
Methode: Thema's Essener

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	PO	240	1	1	nee	ML1/k/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/7	Analyse Maatschappelijk probleem en Media. H1 Wat is maatschappijleer? en H2 Media. Thema's Essener blz. 6 t/m 35 Inleveren: 7-11-2025
2	602	SE	periode 2	ST	40	1	1	ja	ML1/k/6 ML1/K/3	Politiek H4 Politiek Thema's Essener blz. 50 t/m 69
3	603	SE	periode 3	ST	40	1	1	ja	ML1/k/6 ML1/K/3	Rechtsstaat H5 Rechtsstaat Thema's Essener blz. 70 t/m 89
4	604	SE	toetsweek 4	ST	60	1	1	ja	ML1/K/4 ML1/K/5 ML1/K/7 ML1/K/3	Cultuur en Pluriforme Samenleving H3 Cultuur en identiteit H7 Pluriforme Samenleving Thema's Essener blz. 34 t/m 49 en blz. 104 t/m 119

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Natuur- en scheikunde 1
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: N. Lurvink
Methode: Polaris NASK1 vmbo GT3 (2 uur per week)

	Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE		periode 1	ST	40	1	1	ja	k10 k11	Hfst 1 Stoffen en materialen
2	-	OT		periode 1	ST	40	1	-	nee		Hfst 2 Electriciteit
3	602	SE		periode 2	ST	40	1	1	ja	k7	Hfst 3 Licht en Beeld
4	-	OT		periode 2	ST	40	1	-	nee		Hfst 4 Kracht en beweging
5	-	OT		periode 3	PO	150	1	-	nee		Hfst 1 t/m 5
6	603	SE		periode 3	ST	40	1	1	ja	k10 k12	Hfst 5 Moleculen en het weer
7	-	OT		periode 3	PO	150	1	-	nee		Hfst 6 Verkeer en veiligheid

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Natuur- en scheikunde 2
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: Jelle van Haasteren
Methode: ...Chemie overal 5e

	Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT		periode 1	ST	40	3	-	nee		Hoofdstuk 1 stoffen en mengsels
2	-	OT		periode 1	ST	40	3	-	nee		Hoofdstuk 2 mengen en scheiden
3	-	OT		periode 2	ST	40	2	-	nee		Hoofdstuk 4 bouw van stoffen
4	-	OT		periode 2	ST	5	1	-	nee		atoomsoorten en symbolen
5	-	OT		periode 3	ST	40	3	-	nee		Hoofdstuk 5 Reacties
6	-	OT		periode 3	ST	40	3	-	nee		Hoofdstuk 3 en 6 productieprocessen en Kunststoffen
7	-	OT		periode 3	PT	40	2	-	nee		Practische vaardigheden

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Nederlands
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: M. Roest
Methode: Nieuw Nederlands

	Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT		periode 1	ST	40	2	-	nee		Taalverzorging: H5 grammatica, H6 Formuleren, H7.1 t/m H7.3
2	-	OT		periode 1	ST	40	2	-	nee		Leesvaardigheid: H1.1 t/m H1.3
3	-	OT		periode 2	MT	15	2	-	nee		Debatteren
4	-	OT		periode 2	ST	40	2	-	nee		Schrijven
5	-	OT		periode 3	ST	40	2	-	nee		Taalverzorging: H7.4 t/m H7.13
6	-	OT		periode 3	PO	40	1	-	nee		Fictie
7	-	OT		toetsweek 4	ST	60	2	-	nee		Leesvaardigheid: H1.1 t/m H1.6

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Praktijkgericht vak economie en ondernemen
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: Karin Broshuis
Methode: Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 2	PT	2400	3	3	nee	A1, A2, B8, B9, B10, B11, B5, B3, C16, LC 2	Stage jaar 3 met aanvullende opdracht adviseren over een bedrijfsondersteunend proces (Proces 1X. Presentatie 2X.)
2	602	SE	periode 3	ST	40	2	2	ja	C17	Theorie toets over doelgroep, marketing en financieel plan.
3	603	SE	periode 3	PT	2000	3	3	nee	B3, B4, B6, B7, B9, C17	Verzorgen diner (08-04-2026 of 15-04-2026)
4	604	SE	periode 3	PT	3400	1	1	nee	A1, A2, B3, B5, B7, LC 1, LC 2, LC 3, LC 4, LC 5	Ontwikkelmap. Inleverdatum: 3 juni 2026
5	605	SE	periode 3	HO	3400	-	-	nee	LC 1, LC 2, LC 3, LC 4, LC 5	LOB activiteiten (de bezoeken zelf, voorbereiding en nawerk), Check the Bizz, stagemarkt, meeloopdag). Inleverdatum: 3 juni 2026

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Praktijkgericht vak zorg en welzijn
Klas: vmbo-tl 3
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: Anneloes Hogeveen
Methode: Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 2	PT	2400	3	3	nee	B3, B5, B8, B9, B10, B11, LC2, C12, A1, A2	Stage jaar 3 (19/01/2026 - 23/01/2026). Hierbij ontwerpen ze een product wat wordt opgenomen in het stageverslag. Weging product tekening 2x en weging proces 1x.
2	602	SE	periode 3	ST	40	2	2	ja	C17	Theorie toets koken in de keuken. Reader wordt uitgedeeld in de vakles.
3	603	SE	periode 3	PT	2000	3	3	nee	B3, B4, B6, B7, B9, C13, C14, C17	Verzorgen diner (08/04/2026 of 15/04/2026)
4	604	SE	periode 3	PT	3400	1	1	nee	A1, A2, B3, B5, B7, LC 1, LC 2, LC 3, LC 4, LC 5.	Ontwikkelmap. Inleverdatum: 3 juni 2026
5	605	SE	periode 3	HO	3400	-	-	nee	LC 1, LC 2, LC 3, LC 4, LC 5	LOB activiteiten (de bezoeken zelf, voorbereiding en nawerk), Check the Bizz, stagemarkt, meeloopdag). Inleverdatum: 3 juni 2026

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Wiskunde
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	H. Brouwer
Methode:	Moderne Wiskunde 12de editie kgt deel 3a en deel 3b

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	40	3	-	nee		H1 Formules en grafieken H3 Rekenen met formules
2	-	OT	periode 1	ST	40	3	-	nee		H2 Plaats en afstand H4 Rekenen met aantallen Technische Vaardigheden
3	601	SE	periode 2	PO	300	3	2	nee	WI/K/6 WI/K/7 WI/V/2 WI/V/3	H6 Statistiek H12 Grafen (Start periode 2) Uiterste inleverdatum: 11 december 23.59 uur.
4	-	OT	periode 2	ST	40	3	-	nee		H7 Vergelijkingen oplossen H10 Grafieken
5	-	OT	periode 2	ST	40	3	-	nee		H8 Hellingen en tangens H6 Goniometrie (uit 4TL boek)
6	-	OT	periode 3	ST	40	3	-	nee		H5 Gelijkvormigheid H9 Meten en redeneren
7	-	OT	toetsweek 4	ST	40	3	-	nee		H11 Oppervlakte en inhoud Technische Vaardigheden

Opmerkingen:

1) H6 Goniometrie uit boek (Moderne Wiskunde 12de editie gt deel 4a) krijgen de leerlingen als kopie mee.
2) Leerlingen die graag na 4TL maken willen doorstromen naar Havo maken extra opdrachten aangeleverd door de docent voor een goede overstap.
3) Technische Vaardigheden betreft de onderwerpen die tot dan toe zijn behandeld.

5. Vak PTA's VMBO-tl 4

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Aardrijkskunde
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	P. Lootsma
Methode:	BuiteNLand

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	PO	540	-	3	nee	10	Water: drinkwaterwinning en toekomstige waterproblemen. Inleverdatum praktische opdracht Vrijdag 21 november 2025
2	702	SE	toetsweek 1	ST	60	-	3	ja	10	H3 Water
3	703	SE	toetsweek 2	ST	60	-	3	ja	4, 5, 6	H2 Weer en Klimaat
4	704	SE	toetsweek 3	ST	90	-	6	ja	16	H2 Bevolking en Ruimte, H1 Weer en klimaat en H3 Water

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Biologie
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	A. Hogeveen & L. den Enting
Methode:	Nectar 4e editie 3+4 GT

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	PO	180	-	2	nee	BI/K/1, BI/K/2, BI/K/6, BI/V/2, BI/V/3	PO: Gedragsonderzoek en ecologisch onderzoek in AquaZoo inleveren tijdens de excursiedag (vrijdag 19 september 2025)
2	702	SE	toetsweek 1	ST	90	-	5	ja	BI/K/2, BI/K/3, BI/K/4, BI/K/5, BI/K/6, BI/K/11, BI/V/2	H1: Organismen uit de vier rijken H3: Organismen leven samen H4: Waarnemen en reageren H5: Gedrag + onderzoeksvaardigheden
3	703	SE	toetsweek 2	ST	90	-	5	ja	BI/K/12, BI/K/13	H10: Voortplanting H11: Erfelijkheid H12: Evolutie + onderzoeksvaardigheden
4	704	SE	toetsweek 3	ST	90	-	5	ja	BI/K/9, BI/K/10, BI/V/1	H7: Ademen en eten H8: Bloed H9: Afweer en bescherming + onderzoeksvaardigheden

Opmerkingen:

Het PO uit periode 1 wordt op de dag zelf, tijdens het bezoek aan de dierentuin afgerond.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Beeldende vorming
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	L. Volkers
Methode:	EXPO Bovenbouw

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 2	PO	600	-	3	nee	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	PO 1: Thema Natuur Deadline maandag 16 december 2025
2	702	SE	toetsweek 1	ST	60	-	2	ja	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Kunstgeschiedenis Toets 1: Expo hoofdstuk 1 en 2
3	703	SE	toetsweek 2	ST	60	-	2	ja	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Kunstgeschiedenis Toets 2: Expo hoofdstuk 3 paragraaf 3.1 t/m 3.4
4	704	SE	periode 3	PO	600	-	3	nee	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	PO 2: Thema in Actie Deadline: woensdag 4 maart 2026
5	705	SE	toetsweek 3	ST	60	-	2	ja	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Kunstgeschiedenis Toets 3: Expo Hoofdstuk 3 paragraaf 3.5 t/m 3.8

Opmerkingen:

Aanwezigheidsplicht op de praktijklessen. Indien een leerling minder dan 100% van de lessen aanwezig is dienen de gemiste uren ingehaald te worden. Elke PO wordt beoordeeld op: 1 Oriëntatie, 2 Beeldend onderzoek, 3 Vaststellen onderwerp, 4 Uitvoeren werkstuk, 5 Evalueren en analyseren, 6 Presentatie.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Duits
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	G. Anjema
Methode:	Na Klar MAX vmbo-gt 4

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	ST	40	-	1	ja	MVT/K/1 /2/3 en MVT/V/5	Basisgrammatica en thematische woordenschat van K1, K2 + handreiking ter voorbereiding op TW1
2	702	SE	toetsweek 1	MT	20	-	3	nee	MVT/K/6 en MVT/V/4	Gespreksvaardigheid. Deel 1: individuele presentatie Deel 2:inhoudelijk gesprek over thema met docent
3	703	SE	periode 2	ST	40	-	1	ja	MVT/K/1 /2/3 en MVT/V/3 en MVT/V/5	Basisgrammatica en thematische woordenschat van K3 en K6 + handreiking ter voorbereiding op TW2
4	704	SE	toetsweek 2	ST	90	-	3	ja	MVT/K/7	Schrijfvaardigheid + leervaardigheid (woordenboekgebruik). Hulpmiddel: Woordenboek N-D
5	705	SE	periode 2	PT	75	-	3	nee	MVT/K/5 en MVT/V/3	Kijk- en Luistertoets CITO (januari 2026)
6	706	SE	toetsweek 3	ST	120	-	3	ja	MVT/K/1 /2/3 en 4 MVT/V/1 en MVT/V/3 en MVT/V/5	Leesvaardigheid: tekstbegrip + leervaardigheid (tekststrategieën). Hulpmiddel: woordenboek D-N

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Economie
Klas: vmbo-tl 4
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: K. Broshuis
Methode: Pincode editie 7, VMBO GT4

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	90	-	2	ja	EC/K/2 EC/K/3 EC/K/4 EC/K/5 EC/V/2	H1 Inkomen en welvaart. H2 Geld genoeg? H3 Ben jij ondernemend?
2	702	SE	periode 2	ST	40	-	1	ja	EC/K/2 EC/K/3 EC/K/4 EC/K/5 EC/V/2	H1 Inkomen en welvaart. H2 Geld genoeg? H3 Ben jij ondernemend? H4 Werk aan de winkel!
3	703	SE	toetsweek 2	ST	90	-	3	ja	EC/K/2 EC/K/3 EC/K/5 EC/K/6	H1 Inkomen en welvaart. H2 Geld genoeg? H3 Ben jij ondernemend? H4 Werk aan de winkel! H5 Hoe werkt de overheid? H6 Iedereen betaalt belasting
4	704	SE	periode 2	PO	300	-	1	nee	EC/K/1 EC/K/3 EC/K/5 EC/K/8 EC/V/2	Opdracht waarbij onderzoeks- en samenwerkingsvaardigheden worden ingezet. Hierbij komen de volgende onderwerpen aan de orde: 1. Bedrijfsonderzoek 2. Werk zoeken 3. Milieu bewustzijn van de school Inleverdatum: uiterlijk 6 februari 2026.
5	705	SE	toetsweek 3	ST	90	-	4	ja	EC/K/1 EC/K/3 EC/K/5 EC/K/8 EC/V/2	H1 Inkomen en welvaart. H2 Geld genoeg? H3 Ben jij ondernemend? H4 Werk aan de winkel! H5 Hoe werkt de overheid? H6 Iedereen betaalt belasting. H7 Nederland en het buitenland. H8 Ontwikkelingslanden.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Engels
Klas: vmbo-tl 4
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: M. Oosterbaan & T. Hoomans-Noordman
Methode: Wasp Reporter, eigen materiaal, diverse leesboeken

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	ST	40	-	2	ja	A	Toets Grammatica en Woordenschat WASP
2	702	SE	toetsweek 1	ST	90	-	2	ja	A	Toets begrijpend lezen (gemodelleerd naar centraal examen)
3	703	SE	periode 2	PO	600	-	1	nee	A en E	Boekverslagen 1 en 2 (voorbereiding TW 2). Uiterste inleverdatum 12 december 2025, 12:00 uur, op papier/bij de docent.
4	704	SE	toetsweek 2	ST	60	-	2	ja	D	Schrijftoets (zakelijke brief)
5	705	SE	periode 2	PT	60	-	2	nee	B	Luisteren - CITO kijk/luistertoets vmbo 2026
6	706	SE	periode 3	MT	20	-	4	nee	C	Mondelinge toets - tweetallen - lln kiezen tekst geselecteerd uit WASP reporter

Opmerkingen:
In het centraal examen wordt de leesvaardigheid getoetst: tekstbegrip.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Frans
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	V. Francisco Bermúdez
Methode:	Grandes Lignes 6.1, examenidioom, examenbundel

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	ST	30	-	1	ja	mvt/k 1,2	ST 1: voca en examenidioom
2	702	SE	toetsweek 1	ST	90	-	4	ja	mvtk7/k 3	Schriftelijke taal- en leervaardigheid.Ter voorbereiding wordt het leergedeelte vooraf in de les getoetst. Hulpmiddelen: woordenboek FN en NF en Grammatica overzicht
3	703	SE	periode 2	ST	30	-	1	ja	mvt k 1,2	ST 2: voca en examenidioom
4	704	SE	toetsweek 2	MT	25	-	4	nee	mvt/k/6	Gespreksvaardigheid
5	705	SE	periode 2	PT	60	-	4	nee	mvt /k/5	Kijk- en luistervaardigheid Cito. Adviesdatum: 20 januari 2026
6	706	SE	periode 3	ST	30	-	1	ja	mvt /k/1,2	ST 3: voca en examenidioom
7	707	SE	toetsweek 3	ST	90	-	4	ja	mvt k 1/2//3/4	leesvaardigheid: tekstbegrip en leervaardigheid. Het voorbereidende leergedeelte zal vooraf in de les getoetst worden. Hulpmiddelen: woordenboek FN en NF

Opmerkingen:

Ter voorbereiding op TW 1 en TW 3 is er een schriftelijke toets over het leergedeelte. Voor zowel TW 1 als voor TW 3 geldt, dat de leerling tijdens de toets gebruik mag maken van een woordenboek FN en NF en een grammaticaal overzicht.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Geschiedenis
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	R. van Klaveren, J. Dragtsma
Methode:	Feniks Historisch Overzicht vanaf 1848 en Staatsinrichting

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	60	-	4	ja	K 1, 2, 3, 5, 10	Hoofdstuk 1: Nederland 1848 - 1914 Hoofdstuk 2: Eerste Wereldoorlog 1914 - 1918
2	702	SE	toetsweek 2	ST	60	-	4	ja	K 1, 2, 3, 10	Hoofdstuk 3: Het Interbellum 1919 - 1939 Hoofdstuk 4: De Tweede Wereldoorlog 1939 - 1945
3	703	SE	toetsweek 3	ST	60	-	4	ja	K 1, 2, 3, 10	Hoofdstuk 5: De Koude Oorlog 1945 - 1989 Hoofdstuk 6: Naar een nieuwe eeuw

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Lichamelijke Opvoeding
Klas: vmbo-tl 4
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: E. van Dok & M. Huls
Methode: Eigen ontwikkeld materiaal.

	Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	PT	80	-	1	nee	K1, K2, K3, K4		(tag)Rugby: doelspel individueel en samenwerkend leren.
2	702	SE	periode 1	PT	80	-	1	nee	K1, K2, K3, K4		Badminton: terugslagspel individueel en samenwerkend leren.
3	703	SE	periode 2	PT	80	-	1	nee	K1, K2, K3, K4		Volleybal: terugspelspel individueel en samenwerkend leren.
4	704	SE	periode 2	PT	80	-	1	nee	K1, K2, K3, K7		Atletiek: individueel en samenwerkend leren van hardloop,verspring,hoogspring en werp-stoot-slinger onderdeel.
5	705	SE	periode 3	HO	360	-	-	nee	K1, K2, K3, K9		Sport Oriëntatie Keuze: verbreding en verdieping in twee nieuwe door de kandidaat te kiezen activiteiten. Uiterste inleverdatum: De leerlingen moeten tijdens de lessen voldoende aanwezig zijn en voldoende inzet tonen.

Opmerkingen:

Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Lichamelijke opvoeding 2
Klas: vmbo-tl 4
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: E. van Dok
Methode: Sportitude en eigen ontwikkeld materiaal

	Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	60	-	3	ja	K11, K12		Bewegen en Gezondheid: H5 Trainen: verschillende betekenissen geven aan beweging in de samenleving en de gezondheid door middel van een trainingsprogramma.
2	702	SE	periode 1	PT	180	-	2	nee	K1, K2, K3, K4, K9		Trendsporten attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van nieuwe en actuele bewegingsactiviteiten.
3	703	SE	toetsweek 2	ST	60	-	3	ja	K1, K11		Bewegen en Samenleving: H6 Samenleving: verschillende betekenissen geven aan beweging in de samenleving en de gezondheid.
4	704	SE	periode 2	PT	90	-	3	nee	K1, K2, K3, K4, K9, K10		Bewegen en Regelen: Lesgeven attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van regeltaken.
5	705	SE	periode 2	PO	900	-	3	nee	K1, K2, K3, K12		Stage: oriëntatie op beroep- of vrijwilligerswerk door het vervullen van (regel)taken in het werkveld van sport en bewegen. Uiterste inleverdatum: kalenderweek 2.
6	706	SE	periode 2	PT	90		2	nee	K1, K2, K3, K6, K8		Zelfverdediging attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van zelfverdediging. Bewegen op Muziek attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van verschillende vormen van bewegen op muziek.
7	707	SE	periode 2	PT	90	-	3	nee	K1, K2, K3, K5		Turnen en circus attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van turn- en circusactiviteiten door middel van een voorstelling.

Opmerkingen:

Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven. Als een leerling niet aanwezig is bij de lessen LO2 zonder voorafgaande toestemming van de docent en/of leerlingcoördinator, voldoet hij of zij niet aan de participatieplicht. Vervangende opdrachten kunnen het gemis aan actieve deelname niet volledig compenseren.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Loopbaanoriëntatie- en begeleiding
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	G. Anjema
Methode:	Droomloopbaan en eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	HO	1440	-	-	nee	KMWLN	Stage. De leerling loopt stage (bij een andere plek dan in jaar twee en drie). De leerling rond de stage mede af door een volledig ingevuld stageboekje in te leveren.
2	702	SE	periode 2	HO	4800	-	-	nee	KMWLN	Leerling levert aan het eind van het jaar zijn digitaal loopbaandossier aan. Dit doet de leerling in Droomloopbaan. In dit dossier staat duidelijk welk LOB proces de leerling heeft doorlopen. De leerling doet dit door opdrachten, verwerkingen en reflecties aan te leveren uit de driedaagse stage.
3	703	SE	periode 2	HO	200	-	-	nee	KMWLN	De leerling doet twee MBO-bezoeken in de vorm van een Open Dag en een Meeloopdag en verwerkt deze bezoeken in de opdrachten in Droomloopbaan.

Opmerkingen:

Droomloopbaan is een digitaal loopbaandossier. Achter de activiteiten zijn letters weergegeven, vaak ook in combinaties. Deze letters staan voor de loopbaancompetenties:K = kwaliteitenreflectie M = motievenreflectie W = werkexploratie L = loopbaansturing
N = netwerken . Zij-instromers moeten stagelopen. Daarnaast moeten zij de opdrachten in DRoomloopbaan voor jaar 4 invullen/maken. Zij-instromers hoeven geen opdrachten van jaar 3 in te halen.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Natuur- en scheikunde 1
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	C. Bax
Methode:	Polaris NASK1 vmbo GT3 Polaris NASK1 vmbo GT4

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	60	-	2	ja	k1 k2 k3 k4 k6 k8 k10 k11 v4	Hfst 1 Stoffen en materialen Hfst 7 Atomen en straling Hfst 8 Geluid Hfst 10 Energie
2	702	SE	toetsweek 2	ST	60	-	3	ja	k1 k2 k3 k5 v4	Hfst 2 Elektriciteit Hfst 9 Elektriciteit en magnetisme
3	703	SE	periode 2	PT	120	-	3	nee	k2 k3 v3 v4	Alle uitgevoerde practica uit jaar 3 en jaar 4: zie boeken jaar 3 hfst 1 t/m 5 en jaar 4 hfst 7 t/m 10.
4	704	SE	toetsweek 3	ST	60	-	3	ja	k1 k2 k3 k9 v1 v2 v4	Hfst 4 Beweging en kracht Hfst 6 Verkeer en veiligheid Hfst 11 Krachten gebruiken Hfst 12 Krachten en constructies

Opmerkingen:

k7, k10 en k12 in pta jaar 3

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Natuur- en scheikunde 2
Klas: vmbo-tl 4
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: Jelle van Haasteren
Methode: Chemie overal 5e

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	120	-	2	ja	K/1 K/2 K/3 K/4/1 K/6/1,2 K/9/2 K/10/1,2,3,4,5,6,7,8,11,12 K/11/1,2,3,6,7,8 V/1 V/2	H7 Verbranding, H8 Water en H12 12.2 Stoffen, 12.3 Bouw van stoffen, 12.4 Reacties en 12.5 Verbranding
2	702	SE	periode 2	PT	90	-	1	nee	K/1 K/2 K/3 k/4/2 K/5/1,2,3,4,5 K/7/1,2,3,4 K/8/1,2,3,4 K/9/4,5,6 K/10/5,7,10 V/1,2	Zelfstandig experimenten uitvoeren en verwerken in verslag: doel, handeling, waarneming en conclusies. Hierbij worden de practische vaardigheden beoordeeld: inwegen, netjes werken, werken met de brander, verschillende scheidingsmethoden toepassen, temperatuur aflezen, grafiek tekenen en aflezen in periode 1 en 2. De PT wordt in zijn geheel uitgevoerd in de les. Het verslag wordt direct na de PT ingeleverd.
3	703	SE	toetsweek 2	ST	120	-	2	ja	K/1 K/2 K/3 k/4/2 K/5/1,2,3,4,5 K/7/1,2,3,4 K/8/1,2,3,4 K/9/4,5,6 K/10/5,7,10 V/1,2	H9 Zouten , H10 Zuren & Basen en H12 12.6 Zouten & 12.7 Zuren en Basen
4	704	SE	toetsweek 3	ST	120	-	2	ja	K/1 K/2 K/3 K/6/1 K/7/1,2,3,4,5,6,7,8 K/8/1,2,3,4 K/10/1,5,9,11,12,15 K11/3,4,9 V/1,2,3,4	H6 Kunststoffen, H11 Delfstoffen en H12 12.8 Chemische Industrie
5	705	SE	periode 3	PT	120	-	1	nee	K/1 K/2 K/3 K/6/1 K/7/1,2,3,4,5,6,7,8 K/8/1,2,3,4 K/10/1,5,9,11,12,15 K11/3,4,9 V/1,2,3,4	Hoofdstuk 9 en 10 Zouten,zuren en basen. Met behulp van onderzoek uitzoeken met welk zout je te maken hebt, een slecht oplosbaar zout kunnen maken. Zowel een zuur als base neutraal kunnen maken en met deze gegevens de concentraties kunnen berekenen. De PT wordt in zijn geheel uitgevoerd in de les. Het verslag wordt direct na de PT ingeleverd.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar: **2025-2026**
Vak: Nederlands
Klas: vmbo-tl 4
Afsluiting SE in: vmbo-tl 4
Contactpersoon: M. Roest
Methode: Nieuw Nederlands

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	60	-	1	ja	K2/K3	Taalverzorging: H5 en H6
2	702	SE	periode 2	PT	100	-	1	nee	K4	Kijk- en luistertoets CITO
3	703	SE	periode 2	MT	15	-	1	nee	K1/K2/K3/K5	Presentatie
4	704	SE	toetsweek 2	ST	60	-	1	ja	K7/V2	Schrijfvaardigheid
5	705	SE	periode 3	MT	20	-	1	nee	K8	Fictie -> Mondeling over drie gelezen boeken
6	706	SE	toetsweek 3	ST	60	-	1	ja	K6	Leesvaardigheid: H1

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Profielwerkstuk vmbo-tl
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	M. Oosterbaan & J. van der Boon
Methode:	Handleiding profielwerkstuk vmbo-tl + werkboek

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 2	HO	1200	-	-	nee	n.v.t.	Je levert je PWS in op 19 december 2025 voor 12:00 uur 's middags (zie handleiding). Een voldoende PWS is een voorwaarde om mee te kunnen doen aan het Centraal Schriftelijk Examen.

Opmerkingen:

Proces
Je werkt ten minste 20 uur per leerling aan het profielwerkstuk (PWS). Je maakt het PWS individueel. Het PWS heeft betrekking op een beroepsveld binnen het profiel en moet een LOB-onderdeel bevatten. Je houdt een logboek bij en dit lever je samen met het PWS in. Het logboek dient als een bewijs van je verrichtingen en wordt in de beoordeling betrokken.

Beoordeling
Het PWS wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren (de begeleider en een andere docent). Jet PWS wordt gescoord met 'niet afgerond', 'voldoende' of 'goed'. Het behalen van een 'voldoende' is noodzakelijk om een diploma te ontvangen.

Presentatie
Je presenteert je onderzoek op het PWS-festival in december. De presentatie telt mee in de beoordeling voor het PWS.

Zie de handleiding en werkboek voor de overige informatie.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Rekenen
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	A. Mendoza
Methode:	Smartrekenen (digitale methode www.smartrekenen.nl)

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	90	-	1	ja	2F	Digitale eindtoets 2F over getallen, verhoudingen, meten & meetkunde en verbanden.

Opmerkingen:

Leerlingen die geen examen doen in wiskunde moeten het vak rekenen volgen. Bij het vak rekenen is aandacht voor de 4 domeinen van het vak: getallen, verhoudingen, meten & meetkunde en verbanden.

Om te kunnen slagen moet je een eindcijfer hebben voor het vak rekenen. Het behaalde cijfer voor rekenen telt niet mee in de zak/slaag regeling. Het cijfer voor rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Herkansbaar in toetsweek 2

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Kamerlingh Onnes

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	Wiskunde
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	H. Brouwer
Methode:	Moderne wiskunde 4 VMBO GT 12e editie

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	90	-	3	ja	WI/K/1 WI/K/3 WI/K/4 WI/V/1	H1 Grafieken en Vergelijkingen H4 Machtsverbanden H7 Exponentiële formules
2	702	SE	periode 1	PO	300	-	2	nee	WI/K/2 WI/K/3 WI/K/7W I/K/8 WI/V/2 WI/V/3 WI/V/4	GWA Informatieverwerking en .... Uiterste inleverdatum: 17 oktober 2025 23:59u.
3	703	SE	toetsweek 2	ST	90	-	3	ja	WI/K/1 WI/K/3 WI/K/4 WI/K/5 WI/K/6 WI/V/1	H5 Rekenen Technische vaardigheden en examenopgaven
4	704	SE	toetsweek 3	ST	90	-	3	ja	WI/K/1 WI/K/3 WI/K/5 WI/K/6	H2 Vlakke meetkunde H6 Goniometrie H8 Ruimtemeetkunde

Opmerkingen:

* Leerlingen die na 4TL doorstromen naar Havo moeten de overstap-cursus 4TL-Havo volgen na tijdvak 1 CSE.
* Extra aandacht voor inhoud ruimtefiguren.
* Instroom leerlingen moeten een PO (601) inhalen (inleverdatum 17 oktober 2025 (23:59u.)

Programma Toetsing Onderbouw

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	V+ Economie & Ondernemen
Klas:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	K. Broshuis
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	PO	720	1	Opdracht Duurzaamheid (deadline okt)
2	periode 1	PO	720	1	Opdracht Technologie van de toekomst (deadline dec)
3	periode 2	PO	720	1	Opdracht Nederland en ontwikkelingslanden (deadline feb)
4	periode 3	PO	720	1	Opdracht Handel (deadline apr)

Programma Toetsing Onderbouw

Schooljaar:	**2025-2026**
Vak:	V+ Zorg & Welzijn
Klas:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	A. Hogeveen
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	PT	240	1	Een eenvoudige activiteit voorbereiden, uitvoeren en afsluiten voor een individu en een groep. Dit vindt plaats in de vorm van een drie gangen diner die leerlingen zelf organiseren. Datum in overleg.
2	periode 2	PT	120	1	Signaleren, ondersteunen en rapporteren bij eenvoudige verzorgende activiteiten.
3	periode 3	PT	120	1	EHBO curus: individueel en samenwerkend leren en informeren van EHBO technieken / vaak voorkomende ziekteverschijnselen.

6. Toegestane hulpmiddelen bij het centraal examen vmbo-tl 4

De hulpmiddelen die gebruikt mogen worden tijdens het school- en centraal examen kun je vinden door op de link hulpmiddelen 2025-2026 te klikken.

7. Data van het centraal examen vmbo-tl 2026

1e tijdvak

Datum	Tijd	Vak
vr. 8 mei	13.30-15.30	Wiskunde
Ma. 11 mei	13.30-15.30	Nederlands
Di. 12 mei	09.00-11.00 13.30-15.30	Aardrijkskunde Frans
Woe. 13 mei	09.00-11.00 13.30-15.30	Beeldende vorming Economie
Ma. 18 mei	09.00-11.00 13.30-15.30	Duits Nask-1
Di. 19 mei	13.30-15.30	Engels
Woe. 20 mei	13.30-15.30	Biologie
Do. 21 mei	13.30-15.30	Nask-2
Vr. 22 mei	13.30-15.30	Geschiedenis

De boven- en onderstaande data en tijdstippen gelden onder voorbehoud. Landelijk vastgestelde regelingen kunnen leiden tot wijzigingen. Eventuele wijzigingen worden door de schoolleiding tijdig aan de kandidaten bekendgemaakt.

2e tijdvak
Het tweede tijdvak van het centraal examen is van **dinsdag 16 juni t/m dinsdag 23 juni 2026**.
De precieze datum en tijd van elk vak wordt later bekendgemaakt.